

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ

ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ • 30 ΙΟΥΛΙΟΥ 1996 • ΕΤΟΣ 20ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 217 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 100

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Η Επιτροπή Πολιτισμού και Νέας Γενιάς της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Νομού Ηρακλείου, στην οποία προεδρεύει ο συνεπαρχιώτης μας Νομαρχιακός Σύμβουλος Χρήστος Δοριάκης, έχει προχωρήσει σε μια σειρά αξιόλογων προτάσεων για την πολιτιστική και πολιτισμική ανάπτυξη του Νομού, στην πόλη του Ηρακλείου και στην ύπαιθρο.

Οι προτάσεις της πολυμελούς Επιτροπής Πολιτισμού Νέας Γενιάς αναφέρονται σε πολλούς τομείς και αγκαλιάζουν όλες τις εκδηλώσεις της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου, με μια προσπάθεια σύνδεσης του σήμερα με το χθες και την προετοιμασία για το αύριο.

Για την υλοποίηση του στόχου της η Επιτροπή Πολιτισμού και Νέας Γενιάς προτείνει τη δημιουργία της υποδομής που θα βοηθήσει σ' αυτό. Έτσι προτείνει να δημιουργηθούν:

- Μικρά πολιτιστικά κέντρα στα χωριά και τις συνοικίες.

- Τοπικά Πολιτιστικά Δίκτυα, που σ' αυτά θα λειτούργούν: Λογογραφικό Δίκτυο, Εικαστικό Δίκτυο, Θεατρικό Δίκτυο, Κινηματογραφικό Δίκτυο, Δίκτυο των Γραμμάτων και των Επιστημών, έκδοση πολιτιστικού Δελτίου και πραγματοποίηση πολιτιστικών ανταλλαγών για την ανάπτυξη διμερών και πολυμερών σχέσεων σε στενή αλλά και σ' ευρύτερη περιφέρεια.

Σημαντική είναι και η πρόταση για τη δημιουργία Συμβουλίου Νεολαίας, που με τους προτεινόμενους τομείς απασχόλησής του θ' ανεβάσει πολύπλευρα το επίπεδο ζωής της Νέας Γενιάς και θα την κρατήσει μακριά από τους μεγάλους κινδύνους που την περιβάλλουν και την απειλούν καθημερινά, όπως είναι τα ναρκωτικά, το έγκλημα κ.ά. Προτείνει έτσι την οργάνωση Φεστιβάλ: τραγουδιού, ερασιτεχνικού θεάτρου, εικαστικών τεχνών, λογοτεχνίας-ποίησης, παραδοσιακών χορών, τράπε-

ζας πληροφορικής, ορχήστρας Νέων κ.ά., αλλά και σ' όλους τους κλάδους του αθλητισμού (ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, σκάκι, κλασικό αθλητισμό), τομείς από τους οποίους μπορούν ν' αναδειχθούν, να ενισχυθούν και να προωθηθούν νέα ταλέντα. Ν' αξιοποιηθούν γι' αυτό τα υπάρχοντα στο νομό γήπεδα και άλλοι σχετικοί χώροι, αλλά και να επεκταθούν πολλοί απ' αυτούς και να δημιουργηθούν νέοι.

Όλες οι προτάσεις αυτές της Επιτροπής Πολιτισμού και Νέας Γενιάς αγκαλιάζουν και την επαρχία μας, που σε μεγάλο βαθμό βρίσκεται σε πολύ χαμηλό επίπεδο. Για την υλοποίηση μέρους από τις προτάσεις της η Επιτροπή ζητεί οικονομική ενίσχυση από το Υπουργείο Πολιτισμού. Απαραίτητη ασφαλώς, και όχι μόνο αυτή αλλά και άλλη.

Αυτό όμως που θα βοηθήσει στην υλοποίηση των προτάσεων η Επιτροπή Πολιτισμού και Νέας Γενιάς, είναι η επική συμπαράσταση που πρέπει να γίνεται στους Πολιτιστικούς

Συλλόγους και τα Συμβούλια Νεολαίας που υπάρχουν αλλά και σ' όσους και όσα νέα πρέπει να δημιουργηθούν. Αλλά η ιδιαιτέρα θα βρεθεί να η επιλογη στόχων και η διαμέριση ιδωνικών, στα οποία πρέπει να πιστεύουν και να τα κάμουν κτήμα τους τα μέλη τους. Αν αυτό δεν επιτευχθεί, όλα τ' άλλα μένουν μονάχα στη θεωρία, στα χαρτιά και περνούν απλώς στην Ιστορία ως προσπάθεια.

Γι' αυτό ο τόπος περιμένει από μεν την επιτροπή, με τον ίδιο ζήλο που δούλεψε για τη σύνταξη των προτάσεών της, να προχωρήσει στη μεθόδευση για την υλοποίησή τους.

Πάνω απ' όλα όμως χρειάζεται οι ίδιοι οι πολίτες να πλαισιώσουν την κίνηση αυτή, να πιστέψουν σ' αυτήν κι ολόψυχα να δώσουν καθένας τον καλύτερο εαυτό του για να δημιουργηθεί το μεγάλο κοινωνικό αγαθό, η βελτίωση της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου αλλά και του αυριανού πολίτη που θα ζήσει στον τόπο αυτό.

Η ΠΩΛΗΣΗ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΒΑΡΔΑΚΗ

Τον τελευταίο καιρό πολλά ακούγονται και γράφονται γύρω από το θέμα πώλησης κρητικής γης και κτισμάτων (κυρίως στα νότια παράλια) σε αλλοδαπούς. Το θέμα έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις και απασχολεί, στα λόγια και εκτός εποχής, πρόσωπα, φορείς και θεσμοθετημένα όργανα της πολιτείας (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Νομαρχιακό Συμβούλιο, Βουλευτές κ.ά.).

Τα σχόλια και οι αναλύσεις, που γίνονται και γράφονται στα Μ.Μ.Ε. (τηλεόραση, ραδιόφωνο, εφημερίδες και περιοδικά), είναι επιφανειακά και πολύ ρηχά για

να εξηγήσουν το θέμα στην ουσία του και για να πείσουν το λαό ότι πράγματι ενδιαφέρονται για το τεράστιο αυτό θέμα. Τα επιχειρήματά τους είναι επιδερμικά και ανεμμάτιστα, γιατί εκείνο που τους ενδιαφέρει είναι να αποπροσανατολίσουν το λαό, να μετατοπίσουν τις ευθύνες από εκείνους που τις έχουν και κυρίως για να μπορέσουν να λειτουργήσουν τα σχόλια αυτά ως άλλοθι γι' αυτούς.

Το φαινόμενο δεν είναι τωρινό. Πήρε όμως τις διαστάσεις αυτές σήμερα, γιατί είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί το θέ-

μα. Και τα λόγια θα παραμείνουν μόνο λόγια. Και έτσι όλοι είναι ικανοποιημένοι. Αυτοί, γιατί ισχυρίζονται ότι φωνάζουν και αγωνίζονται για τα συμφέροντα της χώρας, και το σύστημα, που καλά κρατεί και προχωρεί ανεμπόδιστα στις επιδιώξεις του. Να είναι όμως σίγουροι ότι ο λαός, που διαθέτει και αισθητήρια και κριτήρια και μετρά τα πράγματα από τα αποτελέσματα, θα αποδώσει τις ευθύνες εκεί που πρέπει. Και δεν θ' αργήσει.

Το κακό ξεκίνησε από την απελευθέρωση της χώρας το 1821, ιδιαίτερα όμως από το 2ο

Παγκόσμιο πόλεμο και εντάθηκε με την ένταξη της χώρας μας στην Ε.Ε. (πρώην ΕΟΚ), δηλαδή από τότε που η χώρα μας άρχισε να εφαρμόζει το συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθεί. Το μοντέλο αυτό είχε και έχει σκοπό: να ερημώσει την ύπαιθρο, να καταστρέψει τη γεωργία, να αφανίσει την εθνική μας ταυτότητα και κληρονομιά, να ανατρέψει τον πολιτισμό και την κουλτούρα των Ελλήνων και να καθιερώσει τον ξενόφερτο τρόπο ζωής στον τόπο μας.

Έτσι, τα χωριά ερημώθηκαν, **Συνέχεια στη σελ. 4**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΒΙΑΝΝΙΤΗ

(Εμμετρα διατυπώνει τους προβληματισμούς του ο αποστολέας των παρακάτω στίχων. Προβληματισμούς που δεν είναι μόνο δικό του, αλλά και όλων αυτών που ζουν, αλλά πιο πολύ υφίστανται τις συνέπειες της κατάστασης που υπάρχει σήμερα στην Άνω Βιάννο. Γι' αυτό όλοι αυτοί, και είναι πιστεύουμε αρκετοί, ας ενώσουν τις προσπάθειές τους μεθοδικά και συντονισμένα, ώστε, τ' αρνητικά και τ' άσχημα, ανάμνηση να μείνουν).

- Πλάτανε, Γέρο- Πλάτανε, τα χίλια σου τα χρόνια, σοφία εγεμίσαμε κορμό, ρίζες και κλώνια.

Γνώρισε τους Βυζαντινούς, Σαρακηνούς κουρσάρους, Τούρκους, Γερμανοίταλους, αμέτρητους βαρβάρους.

Μεγάλωσες κι ανάθρεψες πνευματικούς δασκάλους, κι απόσκιασες κι εδρόσιες μικρούς μα και μεγάλους.

Χιλιάδες Βιαννιτόπουλα, κάτω απ' τη σκεπή σου, διδάχτηκαν, φωτίστηκαν, πήραν απ' την πνοή σου.

Ο Κονδυλάκης κάθισε κάτω απ' τη σκιά σου κι εχάρισες του τη δροσιά, τη θεία ομορφιά σου.

Καλοσουνάτα πρόσφερες, στη δροσερή σου αγκάλη, στέγη στ' αηδόνι, όμορφα να τραγουδήσει πάλι.

Μες στην πυκνή σου φυλλωσιά, καλύτερα από στίτι, χάρισε σκέπη και δροσιά στο φλύαρο σπουργίτι.

Πρόσφερες στον περαστικό ανάσα, δροσεράδα, ελπίδα και παρηγοριά, κουράγιο και ικμάδα.

Έδωσες ίσολο δροσερό στο μεροκαματιάρη, στο ζευγολάτη ανάπαυση, πνοή στον προβατάρη.

Άκουσες και το φοιτητή, στα είκοσί του χρόνια, να κάνει όνειρα τρελά, πως θ' αγαπά αιώνια.

Νέους να κουβεντιάζουνε γι' αγάπες και γι' άλλα, προβλήματα καθημερινά, μικρά μα και μεγάλα.

Γέρους ν' αναθιβάλλουνε θύμησης περασμένες, που έχουν γίνει ανάμνηση, στο χρόνο είναι σβημένες.

Παιδιά σε συντροφιάσανε κι είπανε παραμύθια, παίξανε και γελάσανε, σ' αγάπησαν στ' αλήθεια.

Καντάδες άκουσες πολλές γι' αγάπη να μιλούνε νέους να λεν τον πόνο τους, με πάθος να γλεντούνε.

Γνωρίζεις τόσα μυστικά, μα τα κρατάς δικά σου, δεν κουτσομπόλεψες ποτέ κανένα απ' τα παιδιά σου.

Σιγά σιγά με τον καιρό μέστωσες από γνώσεις, - Είσαι σε θέση σήμερα απάντηση να δώσεις

σ' ένα μεγάλο ερώτημα, π' όλους μας βασανίζει και κάνει κάθε σου παιδί να κλαίει και να δακρύζει:

Γιατί κάτω απ' τον ίσκιό σου κι από τη φυλλωσιά σου δεν κάθονται όλα συντροφιά σαν ένα τα παιδιά σου;

Γιατί κάτω απ' τον ίσκιό σου, στο φυλλορόϊμά σου, ακούς καυγάδες και βρισκίες και πέφτουν τα κλαδιά σου;

Γιατί κάτω απ' τον ίσκιό σου όμορφες ιστορίες γίνανε μιση και κραυγές, ύβρεις και κολακείες;

Γιατί κάτω απ' τον ίσκιό σου, τους γέρικούς σου κλώνους, μόνο αναστεναγμούς ακούς, γογγύσματα και πόνους;

Γιατί κάτω απ' τον ίσκιό σου και τ' ακροκλώνάρά σου μόνο το ψέμα ακούγεται και χάνεις τη δροσιά σου;

Γιατί η λεβεντοσύνη σου και η κορμωστασιά σου, δε γίνεται παράδειγμα για όλα τα παιδιά σου;

Γιατί δεν δίνεις και σ' εμάς λίγη απ' τη σοφία, να ζήσουμε ανθρώπινα κι όχι σαν τα θηρία,

Συνέχεια στη σελ. 4

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

Πολλοί ξένοι έχουν επισκεφθεί κατά καιρούς τη Βιάννο. Άλλοι απ' αυτούς ως περιηγητές στην Κρήτη και άλλοι, κι άλλοι ως απλοί επισκέπτες. Πολλοί απ' αυτούς κατέγραψαν τις εντυπώσεις των από την επαρχία μας, που τις

χρόνια. Πριν από 56 χρόνια, το καλοκαίρι του 1940, βρέθηκε στο Ηράκλειο η Svehard Garde από τη Σουηδία. Παρέα με Βιαννίτες και Βιαννίτισσες που γνώρισε, δέχτηκε την πρότασή τους να πάνε στη

Η κ. Garde, μαζί με τη φωτογραφία της και δυο άλλες με πρόσωπα που γνώρισε τότε στη Βιάννο μας έστειλε κι ένα' απόσπασμα από το βιβλίο της που αναφέρεται στην επίσκεψή της στην Κρήτη το 1940.

Από το πολύ σημαντικό αυτό βιβλίο, όπως το χαρακτηρίζει, ο γιος του Ερρίκου Γιαμαλάκη μετέφρασε από τα σουηδικά το απόσπασμα που αναφέρεται στην επίσκεψη της κ. Garde στη Βιάννο και είναι:

«Αντί για την προγραμματισμένη αρχαιολογική επίσκεψη (εκδρομή), πρότειναν οι τρεις νεαροί να ταξιδέψω μαζί τους στο χωριό τους Βιάννο.

Μετά από συμφωνίες το περασμένο βράδυ- ο δρόμος ήταν άσχημος και στην πόλη βρισκόνταν χιλιάδες Εγγλέζοι- συμφωνήσαμε με τον ίδιο σωφέρ και ξεκινήσαμε ήδη στις 6. Μια πολύ όμορφη επαρχία με αμπέλια και ελαιώνες. Ο δρόμος όμως ήταν τέτοιος που χρειάστηκε να βγαίνομε έξω (προφανώς από το αυ-

H κ. Svehard Garde

τοκίνητο) κάπου- κάπου. Το χωριό ήταν θαυμάσιο. Κτισμένο πάνω σε μια απότομη πλαγιά, σπíti πάνω στο σπíti, όλα μικρά και άσπρα. Μέσα απ' το χωριό περνούσε ένα καταπότης με νερό που κυλούσε μύλους. Καθίσαμε στο καλύτερο καφεενείο του χωριού, κάτω από τον ίσκιό ενός πλατάνου 500 χρόνων, όπου

Συνέχεια στη σελ. 4

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Από τη Νομαρχία Ηρακλείου χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Σχολικής Στέγης για συμπληρωματικά έργα τριάντα (30) σχολεία της Πρωτοβάθμιας και δεκαεννέα (19) της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Στην Επαρχία Βιάννου χρηματοδοτούνται το Δημοτικό Σχολείο Άνω Βιάννου και Ψαφής Φοράδας με 2.000.000

δρχ. το καθένα και το Γυμνάσιο-Λύκειο Βιάννου με 15.000.000 δρχ.

Εξάλλου από το πρόγραμμα ΣΑΤΑ (Συλλογική Απόφαση Τοπικής Αυτοδιοίκησης) χρηματοδοτούνται τα Συμβούλια Περιοχής, προκειμένου να προχωρήσουν σε επενδυτικές δραστηριότητες.

Το Συμβούλιο Περιοχής Βιάννου χρηματοδοτείται με 14.443.745 δρχ.

Όρθιοι από αριστερά: Νίκος και Ευαγγελία Χ. Παπαματθαϊάκη, Στέλλα Δρανδάκη, Ελπινίκη Ραπτάκη- Παπαμαστοράκη, Ρόδω Ραπτάκη- Κονδυλάκη, και Νίκος Συμβουλάκης.

βρίσκομε στα βιβλία τους, σε περιοδικά και εφημερίδες. Δύσκολο να τις βρει κανείς όλες, γιατί είναι σκόρπιες και σε διάφορες γλώσσες, κι έχουν καταγραφεί σε προηγούμενους αιώνες αλλά και στον αιώνα που κλείνει σε λίγα

Βιάννο και πήγαν. Επίσκεψη στο Ηράκλειο έκαμε και το 1984. Πήγε και στη Βιάννο ξανά. Αλλά τα πρόσωπα που γνώρισε εκεί το 1940 δεν μπορούσε να τα βρει. Άλλα είχαν πεθάνει κι άλλα βρισκόνταν έξω απ' αυτήν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 11 Αυγούστου ημερα Κυριακή και ώρα 11 π.μ. θα γίνουν τα εγκαίνια του Λογογραφικού Μουσείου της επαρχίας στην Άνω Βιάννο.

Παρακαλούνται οι συνεπαρχιώτες να παρευρεθούν στη σχετική τελετή.

Αλίκη και Μίμης Σπανάκης

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρο Υγείας Δν/της	22669
Πληροφορίες	22625 ή 22647
Ιατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Λύκειο Βιάννου	22277
Αγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Ελαιουργείο)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβες)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Τ.Ο.Ε.Β.	22690
Ελληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακεία Άνω Βιάννου	22140
Φαρμακείο Πεύκου	31295
Γεωπόνοι	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. - Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος - Βιάννος	22304
Θεοδόσης Γεώργιος - Πεύκος	31437
Καρτσάκης Εμμανουήλ - Λουτράκι	22605
Λασηθιώτης Γ. - Βιάννος	22355
Γαλανάκης Μιχ. - Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. - Χόνδρος	22109
Παπαδάκης Σοφοκλής - Καλάμι	31275
Κονσολάκης Ιωάννης - Αμिरά	31420

(Για υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αρραβώνες: Στο Χόνδρο: Εμμανουήλ Γ. Λασηθιώτης και Δέσπω Βεληβασάκη. Στον Πεύκο: Εμμανουήλ Ν. Βερβελάκης και Κατερίνα Εμμ. Παπαδημητροπούλου.

Θάνατοι: Στο Βαχό: Ιωάννης Αναστ. Αλεξάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους που μας συμπαροστάθηκαν με οποιοδήποτε τρόπο στο πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μας μητέρας Στυλιανής Ματζαράκη

Γιώργος και Μαρία Ματζαράκη

ΔΡΕΕΣ: Για τον Ιερό Ναό Αγίου

Παντελεήμονα Κερατοκάμπου πρόσφεραν: Στέργιος και Πόπη Κοκολάκη 5.000, Σταρούλα Κατζίδακη 5.000, Σταύρος Παρβουλάκης 5.000, Αικατερίνη Χα. Εμμ. Σηφάκη 20.000 στη μνήμη του συζύγου της. **Στη μνήμη Μαρίας Μαγκουφάκη** Μανόλης και Μιχάλης Δοριάνης 25.000, Ιωάννης Δοριάνης 10.000, **στη μνήμη Γρηγόρη Κουζαράκη** Γεώργιος Κουζαράκης και τα παιδιά τους 40.000, Ευαγγελία Τρουλάκη 5.000.

Δωρεές αντί στεφάνου στην κηδεία Νικολάου Μπαρμπαγαδάκη

α) Για τον Πολιτιστικό Σύλλογο Αγίου Βασιλείου

Πρόεδρος Κοινότητας Αγίου Βασιλείου 20.000, Εμμανουήλ Ζουμάκης 5.000, Αλέξανδρος - Ζαχαρούλα Ζαχαράκη 10.000, Σταύρος Διακάκης 10.000, Πηνελόπη Καρπαθάκη 5.000, Νικόλαος Σταυρακάκης πρώην πρόεδρος Βαχού 5.000, Εμμανουήλ Μανουσάκης 5.000, Ανδρέας Ζαμπουλάκης 5.000, Πρόεδρος Καλαμίου Καστάκης Ιωάννης 5.000, οικ. Αντωνίου και Ευγενίας Ζαχαράκη 10.000, οικ. Χαριλάου και Γεωργίας Αποστολάκη 5.000, Ιωάννης Μπρίκος 10.000, Εμμανουήλ Παπαδημητρόπουλος 5.000, Άγγελος Στεφανάκης 5.000, οικ. Νικολάου Βιριντζάκη 5.000, οικ. Γρηγορίου Δαμουλάκη 10.000, οικ. Νικολάου Καρπαθάκη 5.000, Θεοδωρογιαννάκης Νικόλαος 5.000, Κωνσταντίνος Κουρλετάκης 5.000, Γεώργιος Κιαγιάς 10.000, Γραμματέας Κοινότητας Αγίου Βασιλείου 10.000, Πρόεδρος Κοινότητας Αμिरά 10.000, Πολιτιστικός Σύλλογος Αμिरά 10.000, οικ. Εμμανουήλ Δασκαλάκη 5.000, Αλεξανδράκης Μανόλης 5.000, οικ. Γεωργίου Πετροπογιαννάκη 5.000, Πρόεδρος Βαχού 5.000, Στέλιος Μπαρμπαγαδάκης 10.000, Γεώργιος Κωστάκης 10.000, Αλέξανδρος Σπανουδάκης 5.000, Πελοπίδας Σπανουδάκης 5.000, Σταύρος Μπαρμπαγαδάκης 5.000, Εμμανουήλ Μπαρμπαγαδάκης 5.000, Νικόλαος Λυκάκης 5.000, Ευάγγελος Στρατάκης 5.000, Λάζαρος Παπαδάκης 5.000,

β) Για τον Ιερό Ναό Παναγίας (Κοιν. Αγίου Βασιλείου)

η σύζυγος και τα παιδιά του εκλιπόντος 50.000, οικ. Κων/νου Κωστάκη 10.000, ο προϊστάμενος 3ου Γραφείου Α/θμιας Εκπαίδευσης 10.000, Ιωάννης Εμμ. Μουζουράκης 10.000, Εμμανουήλ Σπυρ. Χαλκιαδάκης 5.000, Κλεάνθη Χαλκιαδάκη 10.000, Γρηγόριος Χρηστάκης 5.000, Ελευθέριος Πετσάκης 5.000, Ιωάννης

Καπετανάκης 5.000, Ιωάννης Ζαχαράκης 5.000, Ζαχαρίας Τρευλάκης 5.000, Εμμανουήλ Πολύβ. Αγαπουλάκης 5.000, Νίκη Παπαδημητράκη 10.000, Στυλιανός Παπαδάκης 5.000, Δημήτριος Μαραγκάκης 5.000, οικ. Σωκράτη Βαρδάκη 5.000, οικ. Μπαριτάκη Μανόλη 5.000, Πρεσβυτέρα π. Εμμανουήλ Σπάρτη 5.000, Εμμανουήλ Αγαπουλάκης 5.000, Μαρία Νιράκη 5.000, Γεώργιος Κωστάκης 5.000, Μιχαήλ Κωστάκης 5.000, Γεώργιος Τζανάκης 5.000, Γεώργιος Μπαρμπαγαδάκης 5.000, Δημήτριος Ανδρουλάκης 5.000

γ) Για τον Ιερό Ναό Αγίου Ραφαήλ (Κοινότητα Αγ. Βασιλείου)

Νικόλαος Στεφανάκης 5.000, Μιχαήλ Πιτροπάκης (Συκολόγος) 5.000, Χαράλαμπος Συμβουλάκης 10.000.

δ) Για το Κέντρο παιδιών με ειδικές ανάγκες Άγιος Σπυριδών

Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίου Βασιλείου 20.000, οικ. Ελένης Γεωργίου 10.000.

ε) Για το Δ.Σ. Αρβής

Ιωάννης Μαστοράκης 5.000.

στ) Για τον Πολιτιστικό Σύλλογο Αρβής

Κοινότητα Αμिरά 20.000, οικ. Χαράλαμπος Κονσολάκη 5.000, Συνεταιρισμός Συκολόγου 15.000, οικ. Πέτρου Κρεββατιανάκη 5.000, Παρούσης Χαράλαμπος 5.000.

ζ) Για το Πνευματικό Κέντρο Ψαρής Φοράδας

Ο Σύλλογος Γονέων Ψαρής Φοράδας 10.000, Εμμανουήλ και Ροδούλα Μιχελινάκη 5.000, Μαρία Σπανουδάκη 15.000, οικ. Αλεξάνδρου Επιτροπιάκη 5.000.

η) Για το Νεκροταφείο Αγίου Βασιλείου

Σύλλογος Δασκάλων Δημοτικού Σχολείου Άνω Βιάννου 10.000, Χρυσόστομος Τρευλάκης 5.000, Κωνσταντίνος Συμβουλάκης 10.000, Ιωάννης Κεφαλάκης 5.000.

θ) Για το Δ.Σ. Αμिरά

Νικόλαος Τούπης 5.000.

ι) Για το Γηροκομείο Βιάννου

Οικ. Χαριλάου Κουφαλιτάκη 5.000.

ια) Για εκκλησία Αγίων Πάντων Αμिरά

Πολύβιος Αγαπουλάκης 5.000, Εμμανουήλ Τζιράκης 5.000.

ιβ) Για την κοινότητα Αγ. Βασιλείου

Η σύζυγος και τα παιδιά του εκλιπόντος 50.000, Αγαπουλάκης Κων/νος και Αικατερίνη 10.000, οικ. Κωστάκη Κων/νου 10.000, Ζαχαριάδη Αλεξάνδρα 5.000, Μουζουράκης Εμμ. του Ελευθ. 10.000, Μουζουράκης Εμμ. του Γεωργίου 5.000, Καλεντάκη Ιφιγένεια 5.000, Αρχοντουλάκης Απόστολος 5.000, Κονσολάκης Ματθαίος 10.000, Πασίτης Θανάσης 10.000, Δασκαλάκης Ιωάν. 5.000, Τρευλάκης Νίκος 5.000, Δαφέρμος Γ. 5.000, Νιώτης Εμμανουήλ 5.000, Σπυριδάκης Ελ. 5.000, Νιώτης Μιχάλης 5.000, οικ. Κεφαλάκη Ιωάν. 5.000, Ζαχαράκης Ευθ. 5.000, Συμβουλάκης Κων/νος 10.000.

Η κηδεία του εκλιπόντος Νικολάου Μπαρμπαγαδάκη (Αντιπροέδρου Κοινότητας) έγινε με δαπάνες της Κοινότητας Αγίου Βασιλείου.

Την 4η Αυγούστου 1996 θα τελεσθεί 40/ήμερο μνημόσυνο Νικολάου Μπαρμπαγαδάκη στον Άγιο Βασιλείο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝ. ΑΛΕΞΑΚΗΣ

Ένας ακόμη Βαχουδιανός έφυγε τον περασμένο μήνα. Ο Γιάννης του Ανεστάση, όπως τον έλεγαν όλοι οι χωριανοί. Ηρεμος τύπος ο Αλεξογιάννης ασχολήθηκε σ' όλα του τα χρόνια με την καλλιέργεια της ελιάς και τη σπορά δημητριακών.

Στα τελευταία χρόνια και ύστερ' από την αποκατάσταση

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΡΜΠΑΓΑΔΑΚΗΣ

Γεννήθηκε στον Άγιο Βασίλειο Βιάννου το 1933. Φοίτησε στο σχολείο του χωριού του και στη συνέχεια στο Γυμνάσιο Βιάννου και στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ηρακλείου.

Άρχισε τη διδασκαλική του καριέρα από τη Ζάκυνθο το 1961, όπου υπηρέτησε πέντε χρόνια και με την οποία δεν έπαψε μέχρι το θάνατό του να έχει στενούς δεσμούς. Του δόθηκε τότε η ευκαιρία να κατοικήσει μόνιμα στην Αθήνα ή σε άλλη πόλη, αλλά το όνειρό του ήταν να υπηρετήσει και να ζήσει στο αγαπημένο του χωριό.

Το 1963 παντρεύεται τη δασκάλα Στέλλα Σπανουδάκη και το 1965 γεννιέται η κόρη του Μαίρη. Μετατίθεται από τη Ζάκυνθο το Δεκέμβριο του 1965 και από τότε υπηρετεί σε διάφορα σχολεία της επαρχίας (Αμिरά, Πεύκος, Σύμη) κι έπειτα τοποθετείται οριστικά στο Κατωφύγι Πεδιάδος. Εκεί στην άγρια φύση, στους απλούς και καλοσυνάτους αγρότες και βοσκούς και προπάντων κυνηγούς βρίσκεται το περιβάλλον που τον ικανοποιεί. Σ' αυτό το χωριό, το 1968, γεννιέται το δεύτερο παιδί του, ο γιος του Γιώργος. Επανερχεται έπειτα στην επαρχία και υπηρετεί για αρκετό καιρό στον Πεύκο.

Λόγιο οικογενειακό τον αναγκάζουν να πλησιάσει προς το Κέντρο και μετατίθεται στη Γαρίπα. Αλλά το δεύτερο μεγάλο χτύπημα της μοίρας (ο πατρικό του οικογένεια (ο θάνατος του αδελφού του, ενώ πριν από 8 χρόνια έχει χάσει αναπάντεχα και την αδελφή του) τον φέρνει πάλι πίσω, κοντά στους γονείς του και βρίσκεται στο σχολείο της Σύμης και μετέπειτα στο σχολείο του Κεφαλοβρυσίου. Από εκεί επιτέλους συνυπηρετεί με τη γυναίκα του στο 2/θέσιο Αμिरά.

Βλέποντας τα σχολεία της επαρχίας να φθίνουν, οραματίζεται μια Σχολική Μονάδα με τη σύμπτυξη όλων των σχολείων. Αγωνίστηκε, πάλεψε με υπηρέσιες και προπαντός με τις στενές αντιλήψεις και τις νοοτροπίες των κατοίκων των

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Για το Γρηγόρη Κουζαράκη

Την Πέμπτη 4-7-96 έφυγες από κοντά μας, αγαπημένε μας, για το στερνό σου ταξίδι. Πάλεψες σκληρά για να κερδίσεις τη μάχη με την επάρατη νόσο, μια μάχη από την οποία ποτέ κανείς δεν βγήκε νικητής!

Δεν πέθανες, Γρηγόρη! Ζεις και θα ζεις ανάμεσά μας, στη σκέψη, στην καρδιά και στις αναμνήσεις μας. Και τι δεν έχουμε να θυμηθούμε αλήθεια από σένα, καλέ μας! Την κομμοσυντασία, την ανάλογη στην κρητική λεβεντιά σου, το χαμόγελο που απλόχερα σκορπούσες σε όλους, την καρδιά σου τη γεμάτη καλοσύνη, τον καλό σου λόγο, τη μεγάλη ψυχή σου!

Πώς να μη σε ζηλεύει λοιπόν η ανιάτη ασθένεια, που δεν ξέρει να κάνει διακρίσεις!

... Αγωνίστηκες όμως με τη δύναμη και το θάρρος που σε διέκρινε σ' όλη σου τη ζωή! Πάλεψες... "εξαντλήθηκες"!

Στο πλευρό σου όλοι, φίλοι, γνωστοί και συνάδελφοι σου άπλωναν χέρι βοήθειας, σου δώσαν κουράγιο για να αντέ-

των παιδιών του αποσύρθηκε κι έζησε με τη γυναίκα του στην παραλιακή περιφέρεια του χωριού, στον Ξερόκαμπο, απολαμβάνοντας τον καθαρό αέρα και το ιδίο της θάλασσας που το κύμα της σπορά μετρα που κάτω από το σπίτι τους. Δεν στάθηκαν όμως αρκετά για να τον κρατήσουν άλλο στη ζωή κι έφυγε.

χωριών. Κατηγορήθηκε και πικράθηκε, αλλά δεν έπαψε να πιστεύει στην ιδέα μέχρι που πέτυχε την πραγματοποίησή της.

Ένα είναι βέβαιο: Όπου και αν υπηρέτησε, σ' όποιο σχολείο πήγε, έστω και προσωρινά, άφησε έργο. Το διδακτήριο, η αυλή και γενικά το περιβάλλον άστραφταν από τάξη και καθαριότητα. Ήταν άριστος δάσκαλος αλλά και άφθαστος στα διοικητικά του καθήκοντα.

Με την εργατικότητα, το κέφι για δουλειά, τη συνέπεια και το σεβασμό του στον άνθρωπο, δημιούργησε σημαντικό έργο σ' όποιο χωριό κι αν βρέθηκε. Χαρακτηρικός ανήσυχος, ακούρατος, πεισματάρης, εφευρετικός και ανυποχώρητος σ' ό,τι προγραμματίζε. Άνθρωπος με πολλά ενδιαφέροντα και ικανότητες απεριόριστες.

Ως συνταξιούχος από το 1992, έστρεψε το ενδιαφέρον του και αφοσίωσε τη ζωή του στα κοινά έργα της επαρχίας. Αγαπούσε την εκκλησία, ακολουθούσε τα έθιμα και προσπαθούσε να ζωντανέψει τις παραδόσεις του τόπου του. Στον Πολιτιστικό Σύλλογο, στο Κέντρο Υγείας, στην Επιτροπή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου και τελευταία στην Κοινότητα Αγ. Βασιλείου πρόσφερε τις υπηρεσίες του.

Αγωνίστηκε πολύ, ώσπου πέτυχε να αποκατασταθεί η συγκοινωνία του λεωφορείου στον Άγιο Βασίλη. Γενικά σε συνεργασία με τον πρόεδρο της Κοινότητας συνετέλεσε στο να λυθούν πολλά από τα προβλήματα του χωριού.

Ο θάνατός του (24-6-1996) ήταν τόσο απρόσμενος και ξαφνικός, που πίκρανε βαθύτατα την οικογένειά του αλλά και την κοινότητα της επαρχίας.

Έφυγε από κοντά μας άξαφνα, αναπάντεχα, τη στιγμή που βρισκόταν στο μεσοστράτι της ζωής, γεμάτος όνειρα, γεμάτος ζωντάνια και δύναμη για δημιουργική προσφορά.

Η ζωή του, η ομορφιά του, η ανθρωπιά του θα μένουν αξέχαστα.

Η γυναίκα σου Μαρία, Τα παιδιά σου Μανόλης - Ελένη - Βασίλης
Οι γονείς, τ' αδελφάκια και λοιποί συγγενείς.

Πωλείται: Ελαιόφυτο στη θέση Γαλανά Χαράκια Περιφέρειας Άνω Βιάννου
Πληρ. τηλ. (081) 226639, (0895) 22259

ΓΙΑ ΤΟ ΜΙΧΑΛΗ ΜΑΣ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ (3-6-96)

(Ο Μιχάλης Πνευματικάκης από το Βαχό της Βιάννου ήταν δραστήριο μέλος του Συλλόγου Κρητών στην Κομοτηνή, όπου και πέθανε).

Σήμερα εκδήψαμε ένα παιδί σου, Κρήτη, που ήταν λεβεντόκορμος ωσάν τον Ψηλορείτη. Εμείς εδώ οι Κρητικοί μέρα και νύχτα κλαίμε, για τις πολλές του αρετές παντοτινά θα λέμε.

Ήσουν λεβέντης Κρητικός, γνήσιο παλληκάρι κι ο χάροντας σ' εζήλησε και ήρθε να σε πάρει από τα δυο σου τα παιδιά, Βασίλη κι Ερωφίλη, κι άφησε πόνο στην καρδιά και πικραμό στα χείλη. Και τη ζωή σου έκοψε με δίκαιο μαχαίρι και μ' απονία σε χώρισε απ' το δικό σου ταίρι. Στη Βιάννο και εις τον Βαχό δεν κλειδούν τ' αηδόνια, που σ' έχασαν προτού να μπει εις τα πενήντα χρόνια. Σου δίνουμε υπόσχεση, όσο εμείς θα ζούμε, το Σύλλογο των Κρητικών ψηλά να τον κρατούμε. Στο Σύλλογο σε είχαμε στολίδι και διαμάντι, μα δεν θα ξαναδούμε πια τα λαμπερά σου μάτια. Όταν σε κατεβάζανε, Μιχάλη μας, στο μνήμα, εφώναζε η Κομοτηνή "κρίμα και πάλι κρίμα".

Βαπτίσια

Ο συνεπαρχώτης μας Νίκος Δ. Μανουσάκης, γιατρός Νευρολόγος - Ψυχίατρος, μας έστειλε μια πρόσκληση για τα βαπτίσια του εγγονού του. Η πρόσκληση συνοδεύεται από ένα βιογραφικό σημείωμα του νεοφώτιστου Γεωργίου Γ. Αγγελόπουλου, στο οποίο μαζί με τα οικογενειακά στοιχεία του μικρού εγγονού και την αναφορά στη χαρά των γονιών, μα πιο πολύ των παππούδων κάθε φορά που γεννιέται κάποιο παιδί, με το γράμμα αυτό δίνονται πληροφορίες για μια σειρά εξετάσεων που πρέπει να γίνουν σε κάθε νεογέννητο, από τον ειδικό παιδίατρο, και τα εμβόλια που πρέπει να τις συνοδεύουν, ηπατίτιδας, τετάνου, ιλαράς, φυμιάτωσης κ.ά., την παρακολούθηση της οδοντοφυΐας, την έγκαιρη παρέμβαση όπου χρειάζεται και την καθαριότητα που πρέπει να υπάρχει σ' αυτά. Σημειώνει τη χαρά των παιδιών όταν δέχονται δώρα, τη λαχτάρα και την περιέργειά τους για να τ' ανοίξουν και να δουν το περιεχόμενο. Την αδυναμία των παιδιών στα ζώα και σε καθετί που κινείται γύρω τους. Στο γράμμα του νεαρού Γιώργου στη συνέχεια εκφράζεται η περηφάνεια του που είναι Έλληνας κι αναφέρει το λόγο που γεννήθηκε, να λύσει το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, όπως λέει. Κλείνει το γράμμα του με τη λαχτάρα, που περιμένουν όλα τα παιδιά, να γεννηθεί το αδελφάκι τους για να παίζουν μαζί.

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙ

Για 13η συνεχή χρονιά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Καλαμίου οργανώνει και πραγματοποιεί τις πολιτιστικές του καλοκαιρινές εκδηλώσεις.

Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου του Δ.Σ. Συμβουλίου στις 20 Ιουλίου, γιορτή του Προφήτη Ηλία, έγινε εκκλησιασμός στο γραφικό εκκλησάκι με αρτοκλασία και κεράσματα από το Σύλλογο στην αυλή της εκκλησίας.

Στις 27 Ιουλίου γιορτή του Αγ. Παντελεήμονα έγινε μεγάλο πανηγύρι και γλέντι που κράτησε μέχρι το πρωί στην πλατεία της Ψαρής Φοράδας με το συγκρότημα του Μανόλη Ρασιδάκη.

Στις 28 Ιουλίου Ομάδα ιατρών από το «ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΟ» Νοσοκομείο Ηρακλείου μ' επικεφαλής το γιατρό Επιμελητή Διον. Σουρή πραγματοποιήσε σειρά ιατρικών εξετάσεων στους κατοίκους.

Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου του Πολιτιστικού Συλλόγου στις 3 Αυγούστου το βράδυ θα γίνει γιορτή για τα 10 χρόνια αιμοδοσίας. Σε ειδική τελετή θ' απονεμηθεί έπαινος σε όλους τους αιμοδότες και ειδικό βραβείο σε δύο ηλικιωμένους για τις εξαιρετικές ιατρικές υπηρεσίες (πρώτες βοήθειες) που έχουν προσφέρει στους κατοίκους του οικισμού. Την ίδια μέρα η γιατρός Ασημίνα Καρβελιά - Αγγελάκη θα μιλήσει για θέματα αιμοδοσίας και γενικής υγιεινής, ενώ ομάδα παιδιών θα απαγγείλει μαντινάδες από την τοπική παράδοση με υπόκρουση μουσικής και η θεατρική ομάδα του Δημοτικού Σχολείου της Ψαρής Φοράδας θα παρουσιάσει τη θεατρική παράσταση «Η κυρά Φύση με τα επτά παιδιά της και ο κακός ΡΥΠΟΣ», που είναι ένας ύμνος για το φυσικό περιβάλλον και προτρέπει μικρούς και μεγάλους να το προστατέψουν.

Στις 4 Αυγούστου ημέρα αφιερωμένη στην αιμοδοσία, συνεργείο αιμοληψίας του Βενιζελείου Νοσοκομείου θα επισκεφθεί τον οικισμό της Ψαρής Φοράδας.

Οι εκδηλώσεις θα συνεχιστούν και από τις 8 έως και 11 Αυγούστου ο Αθλητικός και Ναυτικός Όμιλος Καλαμίου θα πραγματοποιήσει σειρά αθλητικών εκδηλώσεων με αθλήματα της ξηράς, του αέρα και της θάλασσας (street - Ball, Beach volley, αγώνες δρόμου, ρίψη με αλεξίπτωτο πλαγιάς, κωπηλασία, κολύμβηση κ.ά.).

Εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν και σε άλλα χωριά της επαρχίας.

Στο Κεφαλοβρύσι, στις 17 Ιουλίου εορτή της Αγίας Μαρίας, ο Πολιτιστικός Σύλλογος σε συνεργασία με την κοινότητα, για δεύτερη χρονιά πραγματοποίησε εκδήλωση με πολλή επιτυχία. Πήραν μέρος όλοι οι κάτοικοι του χωριού αλλά και αρκετοί Κεφαλοβρυσιανοί από το Ηράκλειο, την Αθήνα κι αλλού, που βρήκαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το χωριό τους, ενώ αρκετοί ήταν κι αυτοί που πήραν μέρος από τα γύρω χωριά της επαρχίας.

Εκδήλωση με πολλή επιτυχία πραγματοποίησε και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αρβής στις 27 Ιουλίου, γιορτή του Αγίου Παντελεήμονα. Πήραν μέρος όλοι κάτοικοι του οικισμού κι από άλλα χωριά και ακολούθησε γλέντι με το συγκρότημα Ροδάμνου.

Την ίδια μέρα (27 Ιουλίου) πραγματοποίησε πολύ σημαντική εκδήλωση και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Πεύκου, στην οποία πήραν μέρος όχι μόνο οι κάτοικοι του χωριού αλλά και πολλοί άλλοι.

Εκδήλωση έγινε και από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Αμिरά στις 19 Ιουλίου.

Εκδηλώσεις έχουν προγραμματιστεί να γίνουν και σ' άλλα χωριά κατά τον Αύγουστο.

Στην Κάτω Βιάννο στις 6 Αυγούστου, γιορτή του Αφέντη Χριστού

Στο Συκολόγο στις 15 Αυγούστου, γιορτή της Κοίμησης της Θεοτόκου.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αθήνα 22/3/1996

Αγαπητά Βιαννίτικα Νέα
Επισυνάπτω δημοσίευμα του περιοδικού "Νέα Οικολογία" (τεύχος 137 Μάρτιος 1996) σχετικά με το χαρούπι, που μπερεί να το βρείτε ενδιαφέρον, καθώς η Επαρχία Βιάννου παράγει το προϊόν αυτό από πάρα πολύ παλιά. Έχοντας συμμετάσχει προσωπικά χαλαρότερα στην συγκομιδή χαρουπιών και γνωρίζοντας πόσο επίπονη είναι η δουλειά αυτή, έχω την παρατηρήσά πως η σημερινή τιμή του στην αγορά καθιστά ασύμφορη την συγκομιδή του. Δεν γνωρίζω αν η κατάσταση αυτή αντιστραφεί με την ευρείας κλίμακος παραγωγή του. Το άρθρο αυτό θεωρεί μια τέτοια προοπτική ως πιθανή, σημειώνοντας όμως ότι η παραγωγή βιοαθανόλης από τα χαρούπια είναι πολύ ελκυστική με τις τρέχουσες τιμές του χαρουπιού (50δρχ/χλγ.) Το όλο ζήτημα πάντως χρειάζεται ιδιαίτερη μελέτη ειδικά για την Επαρχία Βιάννου όπου πλέον του 50% των γεωργικών κλήρων είναι οριακής παραγωγικότητας τόσο λόγω της μορφολογίας και ποιότητας του εδάφους όσο και εξαιτίας των περιορισμένων υδάτινων πόρων.

Με τιμή
ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΙΩΤΗΣ
Υ.Γ. Καλό θα ήταν γεωπόντοι και οικονομολόγοι από την περιοχή να προβούν στη σύνταξη συγκεκριμένης μελέτης με στόχο την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της περιοχής με στήριξη και στο πρόγραμμα ALTENER της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΝΕΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, τευχ. 137, 3/1996)
Το χαρούπι και οι δυνατότητες παραγωγής βιοκαυσίμων

Το Γιάννη Βουρδουμπά
Το χαρούπι, πλούσιο σε σάκχαρα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή αιθανόλης, η οποία σε ανάμειξη με βενζίνη αποτελεί άριστο καύσιμο οχημάτων. Η παραγωγή βιοκαυσίμων γίνεται από χρόνια στη Βραζιλία, στις ΗΠΑ και αλλού, ενώ η Ε.Ε. χορηγεί σημαντικά κίνητρα για το σκοπό αυτό.

Η καλλιέργεια της χαρουπιιάς για παραγωγή βιοαθανόλης αποτελεί μια ενδιαφέρουσα προοπτική για τη χώρα μας.

Η χαρουπιιά είναι αυτοφυές δέντρο της Μεσογείου, οι καρποί του οποίου είναι πλούσιοι σε σάκχαρα. Το χαρούπι βρίσκει ακόμη σήμερα διάφορες χρήσεις, μεταξύ των οποίων η κυριότερη είναι η χρήση του για ζωτοφύες. Ποιες είναι όμως οι δυνατότητες για τη χρήση του ως ενεργειακού καυσίμου;

Η κύρια παραγωγή χαρουπιού γίνεται στην Ισπανία και ακολουθούν η Ιταλία, η Κύπρος, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, και αλλού. Σύμφωνα με μελέτες που έγιναν στην Κύπρο, η μέση παραγωγή καρπού ανέρχεται τουλάχιστον σε 20 χλγ. ανά δένδρο. Η χαρουπιιά φέεται σε οριακής παραγωγικότητας εδάφη, δεν θέλει καλλιεργητικές φροντίδες, έχει μηδαμινές απαιτήσεις σε νερό και ο κηφός της συλλέγεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο.

Τα δέντρα της χαρουπιιάς χαρακτηρίζονται «άγρια» (με πολύ

λεπτό καρπό), « ήμερα» (εμβολιασμένα με κανονικό καρπό) και «ενδιάμεσα» (δηλαδή δένδρα που ο καρπός τους είναι μεταξύ άγριου και ήμερου).

Ο καρπός του χαρουπιού αποτελείται από το σπόρο (10% κ.β.) και την ψύχα (90%κ.β.).

Ο σπόρος αποτελεί το πιο ακριβό τμήμα του καρπού (πωλείται περίπου προς 280 δρχ./ χλγ.) και έχει διάφορες ειδικές χρήσεις, ενώ η ψύχα πωλείται προς 45 δρχ./χλγ.

Το χαρούπι χρησιμοποιείται σήμερα για παραγωγή ζωτοφύων (ψύχα), στη βιομηχανία τροφίμων και καλλυντικών (σπόροι), καθώς και σακχαρώχου τροφής για μέλισσες (ψύχα).

Η επιινόηση νέων μεθόδων αξιοποίησης του χαρουπιού θα επιτρέψει στους παραγωγούς να αυξήσουν το εισόδημά τους και ταυτόχρονα θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την καλλιέργεια άγονων και οριακής παραγωγικότητας εδαφών με το δένδρο αυτό, το οποίο έχει ελάχιστες απαιτήσεις σε καλλιεργητικές φροντίδες και νερό. Η περιεκτικότητα του χαρουπιού σε σάκχαρο το κάνει μια ελκυστική πρώτη ύλη για την παραγωγή αιθανόλης, που επιτυγχάνεται με αναερόβια ζύμωση του σακχαρούχου διαλύματός του.

Η παραγωγή αιθανόλης από γεωργικά προϊόντα και παραπροϊόντα και η χρήση της για παραγωγή ενέργειας και διαφόρων χημικών προϊόντων προβλέπεται να αυξηθεί στο μέλλον.

Ήδη διεθνείς οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ και η Ε.Ε. προτρέπουν τα μέλη τους να στραφούν στην παραγωγή βιοαθανόλης, τονίζοντας τα πλεονεκτήματα της χρήσης της και χορηγώντας διάφορα κίνητρα.

Η χρήση της αιθανόλης ως καυσίμου αυτοκινήτων κατόπιν ανάμειξης της με βενζίνη σε αναλογία 85% βενζίνη, 15% αιθανόλη, χωρίς αλλαγή του κινητήρα, έχει βρει ως γνωστόν εκτεταμένες εφαρμογές στη Βραζιλία (όπου παράγεται βιοαθανόλη από ζαχαροκάλαμο), στις ΗΠΑ και αλλού.

Παραγωγή αιθανόλης από χαρούπι

Η παραγωγή αιθανόλης από σακχαρούχα διαλύματα με αναερόβια ζύμωση είναι μια πολύ παλιά τεχνολογία, η οποία βρίσκει πολλές εφαρμογές και σήμερα (παραγωγή κρασιού κλπ.).

Η πλούσια περιεκτικότητα σε σάκχαρα (περίπου 40-50%) της ψύχας του χαρουπιού δίνει τη δυνατότητα λήψης αιθανόλης με κατάλληλη επεξεργασία.

Τα στάδια παραγωγής αιθανόλης από το χαρούπι είναι συνοπτικά τα εξής:

1ον. Το χαρούπι, αφού συλλεχθεί, οδηγείται σε μύλο, όπου αλέθεται σε κατάλληλα κόσκιρα και διαχωρίζονται οι σπόροι από την ψύχα. Οι σπόροι οδηγούνται για περαιτέρω επεξεργασία και αποτελούν σήμερα το τμήμα του χαρουπιού με τη μεγαλύτερη αξία.

2ον. Η ψύχα οδηγείται σε κατάλληλα δοχεία, όπου με την προσθήκη θερμού νερού εκχυλίζονται τα σάκχαρα που περιέχει.

3ον. Το υδατικό σακχαρούχο διάλυμα ζυμώνεται σε δεξαμενές υπό αναερόβιες συνθήκες.

4ον. Το υδατικό αλκοολούχο διάλυμα αποστάζεται σε αποστακτική στήλη για τη λήψη αιθανόλης.

Κίνητρα για την παραγωγή βιοκαυσίμων - στόχοι της Ε.Ε.

Σημαντικά κίνητρα δίνει σήμερα η Ε.Ε. για την παραγωγή βιοκαυσίμων. Σύμφωνα με το πρόγραμμα ALTENER, επιδιώκεται η δραστηρική περικοπή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO2) στην Ε.Ε. μέχρι το 2005 (για τη μείωση της επίτασης του «φαινομένου του θερμοκηπίου» και της συνακόλουθης υπερθέρμανσης του πλανήτη). Για το σκοπό αυτό στόχος είναι η εξασφάλιση για τα βιοκαύσιμα μεριδίδια αγοράς 5% της συνολικής κατανάλωσης των αυτοκινήτων σχημάτων.

Τα προτείνει η Ευρωπαϊκή Ένωση να ληφθούν από τα κράτη - μέλη, περιλαμβάνουν μειωμένους φόρους από 1-1-1993 στα βιοκαύσιμα που παράγονται από γεωργικές πρώτες ύλες. Συγκεκριμένα η βιοαθανόλη, η βιοαθανόλη και τα βιοέλαια δεν πρέπει να φορολογούνται με φόρο που υπερβαίνει το 10% των φόρων των συμβατικών καυσίμων.

Στην Ελλάδα η τιμή του λίτρου της βενζίνης σούπερ τον Οκτώβριο του 1992 ήταν 198 δρχ. (λιανική τιμή), εκ των οποίων οι φοροί ήταν 147,5 δρχ. και η λιανική τιμή χωρίς φόρους 50,5 δρχ.

Εφόσον λοιπόν εφαρμοσθεί η οδηγία της Ε.Ε., η φορολόγηση της βιοαθανόλης δεν θα πρέπει να υπερβεί τις 14,75 δρχ./λτ. Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας φορολόγησης των βιοκαυσίμων κάνει πολύ ελκυστική οικονομικά την παραγωγή βιοαθανόλης από το χαρούπι (με τις τρέχουσες τιμές του χαρουπιού).

Συνοψίζοντας

- Προσφάτως η Ευρωπαϊκή Ένωση για ενεργειακούς και περιβαλλοντικούς λόγους καλεί τα κράτη- μέλη να προωθήσουν τη χρήση των βιοκαυσίμων, να φορολογήσουν τη βιοαθανόλη με χαμηλότερο φόρο από τα συμβατικά καύσιμα και όχι άνω του 10% της φορολογίας της βενζίνης.

- Η ανάμειξη της βιοαθανόλης με βενζίνη 5-15% δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα στους συμβατικούς κινητήρες αυτοκινήτων.

- Σήμερα η χρήση της βιοαθανόλης ως καυσίμου βρίσκει εκτεταμένη εφαρμογή στη Βραζιλία - όπου παράγεται από καλαμπόκι και αλλού,

- Η χρήση της χαρουπιιάς για παραγωγή βιοαθανόλης στην Ελλάδα έχει πολλά πλεονεκτήματα, γιατί το συγκεκριμένο δέντρο:

- α) Φύεται σε εδάφη οριακής παραγωγικότητας.
- β) Έχει ελάχιστες απαιτήσεις σε νερό άρδευσης, σε αντίθεση με τα τεύτλα και το γλυκό σόργο (άλλα φυτά κατάλληλα για παραγωγή βιοαθανόλης).
- γ) Έχει ικανοποιητικές στρεμματικές αποδόσεις, που σε συνδυασμό με την περιεκτικότητά του σε σάκχαρα δίνει ικανοποιητικές αποδόσεις βιοαθανόλης.

- Στην Κρήτη θα μπορούσε να καλλιεργηθεί η χαρουπιιά σε εδάφη οριακής παραγωγικότητας που σήμερα μένουν αναξιοποίητα.

- Η εκτεταμένη καλλιέργεια της χαρουπιιάς θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη φθινουσών αγροτικών περιοχών, καθώς θα δημιουργήσει νέα εισοδήματα και ταυτόχρονα θα υπάρξουν πολλαπλά οφέλη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

- Η αναδόσωση αγροτικών περιοχών με χαρουπιές και η αξιοποίηση του χαρουπιού έχει επίσης σημαντικά ενεργειακά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Βιβλιογραφία

1. «Παραγωγή ενέργειας από βιομάζα», Οικονομική και πολιτική προσέγγιση ΟΟΣΑ, εκδόσεις ΕΛΚΕΠΑ, Αθήνα 1989.
2. Α. Λυγερός, «Το οινόπνευμα ως υποκατάστατο της βενζίνης» Πρακτικά Β' Πανελλ. Συνεδρίου Χημικών Μηχανικών, Αθήνα 1980, σελ. 216-30.
3. Γ. Βουρδουμπάς, «Δημιουργία ενεργειακών φυτειών στην Κρήτη. Η αξιοποίηση του χαρουπιού για παραγωγή αιθανόλης». Πρακτικά 4ου Πανελλ. Συνεδρίου Χημικών Μηχανικών Ενέργειας, τόμος Β', Θεσ/νίκη 1992.

“Το χρονικό της Μάχης της Κρήτης και η συμβολή του άμαχου πληθυσμού στη μάχη αυτή”

Του Γρηγόρη Παπαμαστοράκη, Δικηγόρου, πρώην Προέδρου του Συλλόγου Βιαννιτών της Αθήνας ο «Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ»

Συμπληρώθηκαν φέτος 55 χρόνια από τότε που έγινε η Μάχη της Κρήτης, το τρίτο δεκάημερο του Μάη 1941.

Είναι μεγάλη η ευθύνη να μιλήσει κανείς για ένα τόσο μεγάλο και ανεπανάληπτο ιστορικό γεγονός, όπως η Μάχη της Κρήτης, που χαρακτηριστικό της γνώρισμα είναι η πρωτοτυπία και η παραδοξότητα και γι' αυτό ξεχωρίζει από όλες τις μάχες του Β' Παγκόσμιου Πολέμου. Είναι δε δύσκολο μέσα σε μια περιορισμένη ομιλία να αναφέρει κανείς όλα τα συγκλονιστικά πολεμικά γεγονότα και τα περιστατικά αυτοθυσίας και ηρωισμού, που συνέβησαν κατά τη διάρκεια των 10 ημερών που κράτησε αυτή η ιστορική και ηρωική μάχη.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα περιοριστώ και θα προσπαθώ, στο λίγο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου, να αναφερθώ σε ορισμένα γεγονότα και αριθμούς, δίνοντας έτσι το χρονικό αυτής της μάχης, να τονίσω δε και να αναφερθώ στη συμβολή του άμαχου πληθυσμού της Κρήτης στη μάχη αυτή.

Θα προσπαθήσω ακόμη να απαντήσω, όσο μου είναι δυνατό, στα ερωτήματα α) ήταν δυνατό να κερδηθεί αυτή η μάχη και β) ποιες οι συνέπειες της μάχης αυτής στην εξέλιξη του Β' Παγκόσμιου Πολέμου;

Ο Χίτλερ μετά την κατάκτηση της Ευρώπης, των Βαλκανίων και τη Ηπειρωτική Ελλάδα (17 Απριλίου 1941), σπερνοντας παντού τον πανικό και το θάνατο, έστρεψε ευθύς αμέσως τα βλέμματά του προς τη Μεγαλόνησο. Η γεωγραφική θέση της Κρήτης, εν μέσω τριών ηπείρων και πέντε θαλασσών, έπαιξε πάντοτε σημαντικό ρόλο στην τύχη της.

Ήθελε την κατάληψη της Κρήτης ο Χίτλερ, για να τη χρησιμοποιήσει ως αεροπορική βάση εναντίον των θαλασσιών συκοινωνιών της Αγγλίας στην Ανατολική Μεσόγειο.

Ήταν αυτό βασικό, να διακόψει την διά θαλάσσης επαφή της Αγγλίας με την Αίγυπτο, όπου διεξήγοντο επιχειρήσεις, ως και με τη Μέση Ανατολή, από όπου η Αγγλία επρομηθευότο πετρέλαιο.

Η κρητική άνοιξη, σαν τέτοιες μέρες, τύλιγε με την ανάσα της ολόκληρο το νησί. Ανθισμένες οι ελιές και οι πορτοκαλιές και καταπράσινοι οι λόφοι με τα απειράριθμα αγριολούλουδά τους.

Η γερμανική επίθεση κατά της Κρήτης αποφασίσθηκε τελεσίδικα στις 19 του Μάη το βράδυ από το Γερμανό Στρατηγό Στούντετ, στον οποίο είχε ανατεθεί προσωπικά από τον Χίτλερ η κατάληψη της Κρήτης.

Η νυχτερινή δράση ήταν αδύνατη για τον Στούντετ, γι' αυτό αποφασίσθηκε στα σαλόνια του Ξενοδοχείου της Μεγάλης Βρετανίας η έναρξη της επιθέσεως να γίνει το πρωί στις 20 του Μάη. Έτσι από τη σκλαβωμένη Αθήνα, πριν καλά καλά φέξει, σε ατέλειωτα κύματα τα γερμανικά αεροπλάνα τραβούσαν κατά το νοτιό.

Ήταν ένας ασταμάτητος βόμβος, που δεν χρειαζότανε εξήγηση για το τι προμηνούσε. Γύρω στις 6 το πρωί οι σταθμοί επιτήρησης, ανέφεραν πως τα γερμανικά αεροπλάνα πλησίαζαν. Τα “Γιούγκερς 52” και τα “Στούκας” χτυπούσαν άγρια το αεροδρόμιο του Μάλεμα, και τα γύρω από τα Χανιά σημεία, όπως Αγιά, Πλατανιά και άλλα.

Η Σούδα είναι ο άλλος στόχος, από το οποίο σκοπεύουν να ενισχυθούν τα βρετανικά στρατεύματα. Άλλος στόχος είναι

ένας μικρός λόφος 100 μ., για τον οποίο δεν πιστεύουν ότι θα τους δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα. Το χωριό που βρίσκεται πάνω σ' αυτό το λόφο, είναι ο Γαλατάς, 45 χιλιόμετρα δυτικά των Χανίων. Εμπρηστικές βόμβες καταστρέφουν το Γαλατά και τα μισά Χανιά ισοπεδώνονται από τους βομβαρδισμούς.

Το Μάλεμα φλέγεται και ανασκάπτεται.

Λίγο αργότερα ακολουθούν αεραγήματα από ανεμόπτερα με τους αλεξιπτωτιστές. Πάνω από 2.000 ομπρελάδες, όπως ονόμασε ο λαός χαρακτηριστικά τους αλεξιπτωτιστές, έπεσαν την πρώτη μέρα στο δυτικό τμήμα της Κρήτης.

Οι περισσότεροι έφθαναν νεκροί στο έδαφος, οι υπερασιπτες της ελευθερίας τους κτυπούσαν στον αέρα σαν πετούμενα, όσοι δε έφθαναν ζωντανοί τους αποτελείωναν οι άνδρες και οι γυναίκες με μπατσούνια και στυλιάρια και τους έριχναν στα πηγάδια. Μέχρι το βράδυ θα πέσει το Μάλεμα, καθοριστική επιτυχία των Γερμανών.

Από το Μάλεμα μέχρι το Γαλατά, μια απόσταση 10 χιλιομέτρων, λειτουργεί ένα παράξενο σφαγείο.

Η κρητική άνοιξη στάζει κυριολεκτικά στο αίμα. Πτώματα παντού. Οι ναζι θέλουν να καταλάβουν το Γαλατά. Οι μαχες στο Γαλατά θα κρατήσουν εξή μερόνυχτα. Οι νεαροί εισβολείς τα έχουν χάσει κυριολεκτικά. Κανείς δεν τους είχε μιλήσει γι' αυτόν τον παράξενο στρατό, με τα μαύρα μαντήλια στο κεφάλι, το άγριο βλέμμα και τα δυνατά μπράτσα.

Την 6η μέρα ο Γαλατάς πέφτει. Στη Μάχη του Γαλατά το βαρύτερο φόρο αίματος κατέβαλαν οι ναζι. Γύρω και μέσα στο χωριό μετρήθηκαν 1030 πτώματα Γερμανών.

Η επίθεση στο Ρέθυμνο εκδηλώθηκε στις 3 το απόγευμα της ίδιας μέρας, αφού προηγήθηκαν και εκεί σφοδροί βομβαρδισμοί. Και εδώ η συμμετοχή του λαού στη μάχη ήταν σημαντική από την πρώτη στιγμή.

Η αντίσταση των Ρεθυμνιωτών υπήρξε σκληρή και αποτελεσματική. Το βράδυ της πρώτης μέρας της μάχης, γράφει ο Στρατηγός Καρφάτος (δηλαδή σε λίγες ώρες) «εκ της όλης εκεί καταβόσκησης δυνάμεων των δύο ταγμάτων (περίπου 1.800) οι 1.277 είχαν τεθεί εκτός μάχης: 762 νεκροί, 315 τραυματίες και 200 αιχμάλωτοι».

Συνεχίζεται

Στίχοι συνεπαρχιωτών ΒΙΑΝΝΙΤΟΠΟΥΛΑ

Βιαννιτοπούλα ροδαλή, πανώρια σενοιρίτα, στις ροδαμιές και τις μυρτιές, στην ασημιά νεροσυρμή μαδά μια μαργαρίτα και ροβόλα στις ρεματιές.

Δυο αγριοπερίστερα στον κόρφο της φωλιάζουνε, ραμφίζουνε, σκαρίζουνε, την οργάντινα σχίζουνε και κάτ'απ' το μπλουζάκι της δυο βραχανθάκια κοραλλιά θαμπά αντιφεγγίζουνε.

Ο Μανωλιός απ' την πλαγιά - σαν τον Πιγούλα απ' τα παλιά - τον Πηγίω του λαχταρά-τα βλέπει, τρέμει και σκιρτά, από το μύρο της μεθά και πιάνει τη φλογέρα κι αναστενάζουν τα βουνά, σωπαίνουν τ' άγρια πουλιά και νότες πόνου κι έρωτα σπαράζουν τον αγέρα.

M. Βιάννιος

Σημ. Β.Ν. Το ποίημα γράφτηκε από τον ποιητή, όταν άκουσε τον δίσκο “Φεγγαροβραδιάς στη Βιάννο”.

“ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ”
Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών
Εκδότης - Διευθυντής
Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Οδός Γκερόλα 1 Τηλ. 281.654
Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΒΒΑΛΙΑΣ
Ανωγείων 35 Τηλ. 256.435
Ετήσιες συνδρομές
Ιδιωτών 1.000 δρχ.
Κοινοτήτων - Σχολείων - Ενοριών » 1.500
Εμβάσματα: Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Επιτολιές για την ύλη:
Γ.Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: Γκερόλα 1 71201 Ηράκλειο
Κ.Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστριαίου 39 71306 Ηράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μη δεν επιστρέφονται. Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΒΙΑΝΝΙΤΗ

Συνέχεια από τη σελ. 1

που αλληλοσπαράσσονται καθημερινά στη φύση και ανελέητα πολεμούν, ποιο θα επικρατήσει;

Δώσε μας μιαν απάντηση, Γέρο, απ' την καρδιά σου, αδελφικά να κάτσουμε κάτω απ' τη σκιά σου.

- Άκουσε, φίλε, που ρωτάς κι απάντηση γυρεύεις. Πολλά τα ερωτήματα! Και μένανε μπερδεύεις.

Όμως μπορώ, και δύσκολα, απάντηση να δώσω και με την τόσο γνώση μου κάτι να περισώσω.

Θέλω νερό στη ρίζα μου πάλι να κελαρύσει, το διψασμένο μου κορμί ξανά να το ποτίσει.

Θέλω το μύλο του νερού ν' αρχίσει να γυρίζει, σταρμένο αλεύρι, κάταστρο, σακιά να τα γεμίζει.

Θέλω η λύρα που έπαιζε κι ημέρωνε τα πάθη να ξαναπαίξει και να πει: Μην ξαναγίνουν λάθη.

Θέλω γύρω απ' τη ρίζα μου και κάτω απ' τα κλαδιά μου να είναι όλα καθαρά, ως είναι η καρδιά μου.

Θέλω ο κυρ Γιάννης που κοιτά περίλυπος εμένα, να ξανανώσει χαρωπά, ως ήταν περασμένα.

Θέλω η κουφάλα του κορμού, σύμβολο των χρόνων μου, αίθουσα συμφιλίωσης των Βιαννιτών του κόσμου.

Θέλω ο ωχαδελφισμός, όπου μας κυβερνάει, κοινή προσπάθεια να γενεί, να μας καθοδηγάει.

Θέλω από τους άρχοντες προσπάθεια να κάμουν, το μίσος να γενεί φιλία, σε ειρήνη να συνδράμουν.

Ζητώ απ' όλους τους φορείς στον ίσκιο να καθίσουν, αδελφικά και φιλικά προβλήματα να λύσουν.

Θέλω πράξεις να γίνονται, τον κόσμο να φιλιώνουν, θέσεις σωστές, υπεύθυνες, να δένουν, να ενώνουν.

Θέλω να σβήσει το Εγώ. Εμείς να λέμε όλοι Μόνο έτσι θα σώσουμε την όμορφή μας πόλη.

Θέλω οι Βιαννίτες να γενούν γροθιά από ασάλι, σ' όλους να γίνει σεβαστή η Βιάννος μας και πάλι.

Θέλω! Και είναι μπορετό, όλοι να γίνουμε ένα, να πορευτούμε ειρηνικά σ' έργα πολιτισμένα.

Πολλά τα θέλω, που ζητώ! Όμως μπορούν να γίνουν, τ' αρνητικά και τ' άσχημα ανάμνηση να μείνουν.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ

Συνέχεια από τη σελ. 1

γενετικά μας υποδέχτηκαν γονείς, θείοι, θείες, ξαδέλφια...

Είναι δύσκολο να περιγραφούν τα πάντα. Οι όμορφοι άνθρωποι, χωριάτες με λαϊκές στολές που

κι ακόμη μουσκάτο από ένα περίεργο φλασκι. Μετά τραγουδούσαν ελληνικά λαϊκά τραγούδια και αυτοσχέδιους στίχους. Επρεπε να τραγουδήσω κι εγώ ουσιαστικά, κι είπα το: «Παλιά, ελεύθερη».

Όρθιοι από αριστερά Χ. Παπαματθαϊάκη, Γρηγόρης Ν. Ηγουμενίδης, Πολύμνια Γιαννακάκη-Κονδυλάκη, Νίκος Χ. Παπαματθαϊάκης, Παρασκευή Γιαννακάκη-Δοριάκη, Ευάγγελος Ν. Ηγουμενίδης, Κότης.

Καθήμενοι: Ευαγγελία Χ. Παπαματθαϊάκη, Ροδόπη Εμμ. Μαυρογένη.

διέρχονταν με τα γαϊδούρια τους, τα πρόβατα και τις κατσίκες με όλη την ευγένεια και εγκάρδιότητα, όλο τον παλιό πρωτογονισμό τους.

Μια μεγάλη παρέα με καλάθια ανηφόρισε προς το τέλος του χωριού. Για πρώτη φορά είδα δάσος στην Ελλάδα. Ελιές, βάλτο, πλατάνοι, πορτοκαλιές, λεμονιές, ανάμεσα στους θάμνους, ανθισμένες μурτιές και θίμους πολυτρίχι και μυρτιάνα (αυτό δεν το γνωρίζω).

Οι λιγότερο κινητικοί σταμάτησαν σε μια πηγή. Εμείς οι άλλοι αναρριχηθήκαμε σαν κατσίκες στις κορφές. Επισκεφθήκαμε ένα άπιστευτα πρωτόγονο έμπορο και ένα ίδια πρωτόγονο καφερείο, όπου ήπιαμε ούζο και είχαμε μια θαυμάσια θέα από την πιο ψηλή κορφή. (Εδώ θυμίζει Λουτράκι). Ο δρόμος προς τα κάτω ήταν ακροβασία.

Αποκορύφωμα της ημέρας ήταν το μεσημεριανό στην πηγή. Απλώσαμε ένα τραπέζι μάντιλο, καθίσαμε ολόγυρα και τρώγαμε αυγά, τομάτες, νόστιμο σπιτικό ψωμί, αρνίσιο κρέας και καρπούζι,

ιδιαιτέρα επιμελής στο τραγούδι ήταν ένας μικροσκοπικός μοναχικός φοιτητής ιατρικής και η Ευαγγελία, η όμορφη αδελφή. Εκεί που αυτή στεκόταν ακουμπισμένη σε μια ελιά και τραγουδούσε σοβαρά και γοητευτική, ήταν απερίγραπτη.

Μετά το φαγητό μπήκαμε μέσα στο δημοτικό σχολείο. Στους τοίχους κρέμονταν χάρτες. Ο πατέρας του Γρηγόρη, φοιτητή της γεωπονικής, ήταν ο δάσκαλος του χωριού.

Επισκεφθήκαμε μια κάπως πιο πλούσια κυρία, σε σπίτι με ξεχωριστή εσωτερική διακόσμηση, κεντημένα μαξιλάρια, γραμμώφωνο. Αργότερα πήγαμε στη μάνα του Γρηγόρη, που ήταν ένα γλυκός άνθρωπος με τα ίδια γλυκά απαλά μάτια όπως του γιου της. Εκεί ήρθε επίσκεψη μια ξαδέλφη, μια πανέμορφη οδοντογιάτριάς, κι ο Γρηγόρης κι αυτή διάβαζαν ποιήματα ο ένας στον άλλο.

Η διαδρομή της επιστροφής κρύα, κάτω από τις επτάστερες πανσελήνου. Η Ευαγγελία κοιμήθηκε στον ώμο μου. Η ωραιότερη μέρα ως τώρα...

Η ΠΩΛΗΣΗ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

τα σχολεία έκλεισαν, τα σπίτια χορτάρισαν και τα αγροκτήματα δεν καλλιεργούνται. Και οι άνθρωποι μαζεύτηκαν στις πόλεις ή μετανάστευσαν στο εξωτερικό για να ζήσουν. Οι περισσότεροι από εκείνους, που λένε σήμερα ότι αγωνίζονται και αγωνίζονται, θυμούνται πολύ καλά τη φυγή του ελληνικού λαού από τα χωριά τους στις πόλεις και στο εξωτερικό, την περίοδο 1955-1980. Και κανείς τους δεν διαμαρτυρήθηκε για το έγκλημα αυτό και τα επακόλουθά του. Το σύστημα, μάλιστα, χαρακτήρισε τη φυγή αυτή ευλογία Θεού και όλοι σιώπησαν, γιατί τους βόλευσε.

Βόλευε το ανερχόμενο αστικό κράτος και όλους τους υποστηρικτές του, γιατί χρησιμοποιούσε τα χρήματα των μεταναστών, τους γνωστούς άδηλους πόρους, για να ολοκληρώσει το σύστημα. Βόλευε τη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα της οικονομίας, γιατί έβρισκαν εργατικά χέρια πάμφθηνα. Βόλευε τους εργολάβους, τους τεχνοκράτες, τη γραφειοκρατία και τα παρασιτικά επαγγέλματα, γιατί πλούτιζαν από τις νέες άχρηστες για το λαό υπηρεσίες, που πρόσφεραν στο σύστημα. Με όλους αυτούς και πολλούς άλλους να βολεύονται, κρίστηκαν οι απάνθρωπες πόλεις, μολύνθηκε το περιβάλλον και καταστράφηκε η φύση, πράγματα για τα οποία πολύ όψιμα ευαισθητοποιηθήκαμε και διαμαρτυρήμασταν.

Στους ξένους τόπους, όπου εγκαταστάθηκαν οι άνθρωποι αυτοί, δημιουργήθηκαν πολλές ανάγκες. Ανάγκες για στέγαση, ανάγκες για επίβιωση, ανάγκες για μόρφωση κ.ά., που για να τις ικανοποιήσουν, έστω και στοιχειωδώς, αναγκάστηκαν και αναγκάζονται να πουλούν ό,τι δεν τους χρησιμεύει στη νέα τους ζωή, αφού το μεροκάματο δεν επαρκούσε. Και αυτό είναι ότι άφησαν πίσω τους, εγκαταλείποντας τη γενέτειρά τους. Έτσι άρχισε και γενικεύτηκε στη συνέχεια η πώληση των σπιτιών, των κτισμάτων και των γαιών στους ξένους, δημιουργώντας τεράστιο εθνικό πρόβλημα. Έτσι, όλοι αυτοί, ενώ αποδέχονται και στηρίζουν, με κάθε τρόπο, το σύστημα και το μοντέλο ανάπτυξης, που είναι υπεύθυνα για όλα αυτά, κάνουν ότι τους ενοχλούν τα μικροσμπώματα του συστήματος, για τα οποία μάλιστα φωνασκούν. Εδώ ταιριάζει εκείνο που λέει ο λαός μας «κτυπούν το σαμάρι αντί για το γαϊδούρι».

Το κακό βέβαια παράγινε με την ένταξή μας στην ΕΟΚ, τη σημερινή Ε.Ε., που μόνο καλά θα φέρνε στη χώρα μας και ιδιαίτερα στη γεωργία. Μια αγορά 250 εκατομ. ανθρώπων περιμένει τα αγροτικά μας προϊόντα μέχρι το τελευταίο «σπυρί». Και οι αγρότες, αυτοί πια θα τρωγαν με χρυσά κουτάλια. Αυτά διαλάουσαν και διαλαλούν οι υποστηρικτές του συστήματος και της ένταξης της χώρας μας στην Ε.Ε. Εφθασαν μάλιστα στο σημείο να χωρίσουν τους Έλληνες σε Ευρωπαίους και αντιευρωπαίους, ανάλογα με εκείνο το αλφίστου μνήμης «εθνικόφρονες και αντιεθνικόφρονες». Η ιστορία επαναλαμβάνεται με άλλους όρους.

Όμως τα πράγματα τους διέψευσαν. Και σήμερα όλοι πιστεύουν ότι η ΕΟΚ μας έβλαψε και η κατάσταση για τη χώρα μας θα χειροτερέψει με την Ε.Ε. και τη συνθήκη του Μάαστριχτ. Και πάλι οι βολέμενοι, για να δικαιολογηθούν, μας λένε ότι αποτύχαμε, γιατί δεν αξιοποιήσαμε τα κοινοτικά κονδύλια, και ευτυχώς που υπάρχουν οι επιδοτήσεις της Ε.Ε., διαφορετικά θα πεινούσαμε και θα καταστρεφόμαστε ως κοινωνία και ως χώρα. Και όταν ανακλύπουν

εθνικά προβλήματα όπως εκείνα των Ίμια, του Αιγαίου κ.ά., υποστηρίζουν ότι τα σύνορα της χώρας μας είναι και σύνορα της Ε.Ε., αλλά για να μη στενοχωρήσουμε και τους Αμερικάνους τους ευχαριστούμε και δημόσια (Βουλή).

Έτσι, όταν η πολιτεία, το σύστημα και οι οπαδοί του έχουν πουλήσει και πωλούν την εθνική μας ανεξαρτησία και τα εδαφικά κυριαρχικά μας δικαιώματα, τα φερέφωνα τους εδώ φωνάζουν και κατηγορούν τους απλούς πολίτες που πωλούν κάποια σπιτία και οικοπέδα για να ζήσουν, εφαρμόζοντας μάλιστα τους νόμους του Κράτους που τους ψήφισαν γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό. Γιατί τόσο ειρωνεία και κοροϊδία από τους υποστηρικτές του συστήματος;

Ασφαλώς και οι πωλήσεις των σπιτιών και των γαιών είναι τεράστιο εθνικό πρόβλημα και πρέπει να σταματήσουν. Αλλά πώς θα σταματήσουν, αν δεν ανατραπεί το σύστημα, η συνθήκη του Μάαστριχτ και δεν μετασχηματιστεί ο κεφαλαιοκρατικός τρόπος παραγωγής, που θα σηματοδοτήσει το δρόμο επιστροφής των ανθρώπων στα χωριά τους, ώστε να χρησιμοποιήσουν ξανά τα σπίτια τους και τα αγροκτήματά τους;

Και πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι για όλα τα δεινά που συμβαίνουν σήμερα στη χώρα μας αλλά και αλλού (πωλήσεις γαιών και κτισμάτων στους ξένους, καταστροφή της γεωργίας, ανεργία και εξαθλίωση των εργαζομένων, εξαφάνιση της εθνικής μας ταυτότητας, υποχωρητικότητα και εθνικές ταπεινώσεις κ.ά.), φταίει το καπιταλιστικό σύστημα, η Ε.Ε., η συνθήκη του Μάαστριχτ, η GATT, η ΚΑΠ, η ελεύθερη αγορά και ό,τι συνδέεται με αυτά. Γι' αυτό έχουμε χρεος να συνειδητοποιήσουμε τους κινδύνους αυτούς και να αγωνιστούμε εναντίον όλων αυτών, αν πραγματικά επιθυμούμε την εθνική μας ανεξαρτησία και την εδαφική μας ακεραιότητα.

Ας ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας, ας βρούμε τους στρατηγικούς μας στόχους, ας οριοθετήσουμε τα συμφέροντά μας, που είναι τα συμφέροντα των πολλών και όχι των ολίγων.

Η διγλωσσία, η έλλειψη εθνικής πολιτικής, το δόγμα «ανήκομεν εις την Δύση», το «ευχαριστούς τους Αμερικάνους» του Πρωθυπουργού, το «είμαστε περισσότερο Ευρωπαίοι και λιγότερο Έλληνες» μας έχει βλάψει ανεπανόρθωτα, μας κάνει υποτακτικούς, μας μεταβάλλει σε υπηκόους και φυσικά κανείς δεν μας παίρνει στα σοβαρά. Ας το καταλάβουν επιτέλους αυτό.

Ας αλλάξουμε λοιπόν πολιτική. Είναι ανάγκη να σταθούμε όρθιοι. Και ας επιλέξουμε ένα άλλο μοντέλο ανάπτυξης. Το μοντέλο αυτό θα μας συσπειρώσει εθνικά. Και συσπειρωμένοι θα αντισταθούμε στο σύστημα που είναι η πηγή όλων των κακών. Η συσπειρωση αυτή θα μας επιτρέψει να οικοδομήσουμε μια νέα Ελλάδα. Μια Ελλάδα με σοσιαλιστικό τρόπο παραγωγής, με κοινωνική δικαιοσύνη, με άμεση δημοκρατία και με ανθρωπιά. Μια Ελλάδα ικανή να διασφαλίσει την εθνική της ανεξαρτησία, την εδαφική της ακεραιότητα, να τηρήσει τις διακρατικές συμφωνίες και συνεργασίες και να πετύχει την ενότητα των λαών, όχι μόνο των χωρών της Ευρώπης αλλά και όλου του κόσμου.

Εμπρός λοιπόν, για να μετασχηματίσουμε το σύστημα καταργώντας τον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής... Για να ζήσουμε αδελφωμένοι σε μια Ελλάδα ελεύθερη, δυνατή και ανεξάρτητη.

Ηράκλειο 25-4-1996
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΣΤΗΝ ΒΙΑΝΝΟ

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πέτρος κ. Νεκτάριος Ιερούργησε στη τελετή του Εσπερινού στον Άγιο Παντελεήμονα Κερατόκαμπου και την Κυριακή 28 Ιουλίου στα εγκαίνια του Ιερού Ναού Αγίου Ραφαήλ Χόνδρου

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΡΒΗΣ

Σύμφωνα με πληροφωρία των Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Ηρακλείου, στις 2 Ιουλίου δημοπρατήθηκε η ασφαλτόστρωση του δρόμου κατά μήκος του οικισμού της Άρβης, με πιθανή πραγματοποίησή της μέσα στον Αύγουστο.

Απολογισμός Εσόδων- Εξόδων

Η Επιτροπή ανεγέρσεως του Ιερού Ναού Αγίων Πάντων, στο χώρο του Πανεπαρχιακού Ηρώου, μας έστειλε φωτοαντίγραφο του βιβλίου Εσόδων-Εξόδων που τηρεί.

Επειδή είναι δύσκολο να δημοσιεύσουμε το σύνολο των λογαριασμών που έχουν καταχωρηθεί στο βιβλίο (8 σελίδες), σημειώνουμε ότι τα ποσά των εσόδων προέρχονται από καταθέσεις της Ενορίας Αμικά 800.000, το δε υπόλοιπο προέρχεται από εράνους και εισφορές των κατοίκων των χωριών της επαρχίας και φτάνουν στα 12.079.700 δρχ.

Στη στήλη των εξόδων έχουν καταχωρηστεί ποσά που ανέρχονται στα 10.660.300.

Και στις 12 Ιουνίου παραμένουν στο ταμείο 1.419.400 δρχ. Υπογράφουν οι: Εμμ. Στρατάκης εφημέριος, Εμμ. Τζιράκης ταμίας και Τα μέλη: Νικ. Σταυρακάκης, Εμμ. Πνευματικάκης, Δημ. Μαθιουδάκης και Γεώργιος Μπαριτάκης.

Νέα γέωτρηση στο Βαχό

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την ανόρυξη γέωτρησης στο σημείο που τελειώνει η περιφέρεια «Ασπιβιεδρό» κι αρχίζει η περιφέρεια «Μπουμπουλί» της Κοινότητας Βαχού.

Η γέωτρηση έφτασε στο βάθος των 200 μέτρων και η ποιότητα του νερού που βρέθηκε είναι πολύ καλή. Σύμφωνα με τις δοκιμές που έγιναν η απόδοση φτάνει στα 90 περίπου κυβικά με σταθερή στάθμη.

Αναμένεται η σύνδεσή της με τη ΔΕΗ για να προχωρήσει η αξιοποίησή της για τον ποτισμό της παραλιακής περιφέρειας του Βαχού και ν' αποδεσμευτεί η ποσότητα του νερού που μεταφέρεται από τη γέωτρησή του «Δάρτου» και άλλες πηγές και να χρησιμοποιηθεί στις κοντινότερες προς το χωριό περιοχές.

ΛΑΘΡΟΚΥΝΗΓΟΙ

Συνεπαρχιώτες επισημάνουν τη λαθροθηρία που γίνεται στο χώρο της επαρχίας και ζητούν την προστασία των θηραμάτων. Καλούν γι' αυτό τον Κυνηγητικό Σύλλογο και τη Δασική Υπηρεσία να λάβουν τ' απαραίτητα μέτρα.

Τέλος Αυγούστου η εκκαθάριση της επιδότησης

Παρά το ότι στην Ένωση Συνεταιρισμών Ηρακλείου, μέχρι και τις 17 Ιουλίου, δεν υπήρχε επίσημη ενημέρωση σχετικά με την απόδοση του υπολοίπου από την επιδότηση λαδιού εσοδείας 1994-1995, ανεπίσημες πληροφορίες αναφέρουν ότι το μικρό υπόλοιπο που οφείλεται στους ελαιοπαραγωγούς θα δοθεί ως το τέλος Αυγούστου.

Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι η επιδότηση του λαδιού εσοδείας 1995-96 δεν προβλέπεται να δοθεί πριν από τα τέλη Οκτωβρίου.

ΣΤΟ «ΜΕΣΟΔΟΚΙ» Τ' ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Η θέση «ΜΕΣΟΔΟΚΙ», 2 περίπου χιλιόμετρα ανατολικά του Λουτράκι και 1500 περίπου μέτρα από τον κεντρικό δρόμο, έχει προταθεί για χωματερή, όπου θα μεταφέρονται τ' απορρίμματα όλων των χωριών της Επαρχίας Βιάννου.

Όπως έχει γίνει γνωστό, μέσα στον Αύγουστο θα έχουν ολοκληρωθεί οι επιτόπιες επισκέψεις υπηρεσιακών επιτροπών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και του ΟΑΝΑΚ, για να διαπιστωθεί αν οι χώροι που προτείνονται είναι κατάλληλοι για τη δημιουργία νέων χωματερών. Με την ολοκλήρωση αυτών των ενεργειών ανοίγει ο δρόμος για τη διαδικασία που χρειάζεται ώστε να εγκριθεί η χωροθέτηση των περιοχών, καθώς απαιτείται απόφαση του Νομάρχη για την καταλληλότητα των τοποθεσιών αυτών.

Μαθητές που άριστευσαν:

Στ' Γυμνάσιο Ηρακλείου:
Τάξη Γ' Εμμανουήλ Στυλ. Σηφάκης 18 7/12
Γ' Λυκείου Ηρακλείου: Τάξη Α' Νίκος Εμμ. Βελεγράκης 19 3/11.
Τάξη Γ' Παναγιώτα Γ. Γιαννάκη 18 8/11

ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ

TABERNEΣ

Μένιος Πετράκης τηλ. 22100
Γεώργιος Γαλανάκης τηλ. 22519
Μύρων Καμπάνης τηλ. 22719
Ενοικιαζόμενα δωμάτια
Μύρων Καμπάνης 22719 δωμ. 2
Μαρία Μ. Παπαδημητράκη τηλ. 22213
Μιχαήλ Ι. Πλαντζουνάκης τηλ. 22448 ή 22349 δωμ. 8

Με τα παραπάνω στοιχεία και όσα αναφέρονται στα 215 και 216 φύλλα των Β.Ν. ολοκληρώνεται ο κατάλογος των εστιατορίων-ταβερνών και ξενοδοχείων που υπάρχουν στην επαρχία.
Παράκληση, αν σ' αυτά υπάρχουν εσφαλμένες εγγραφές ή παραλείψεις, να ενημερώσουν τα Β.Ν. μέχρι τις 30 Αυγούστου.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΣΤΑ Β.Ν. ΚΑΙ ΠΑΛΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Στέλλα Κυριακάκη 5.000, Κλέαρχος Κυριακάκης 4.000, Γεωργ. Χαρ. Κυριακάκης 3.000, Κατίνα Ανδ. Αγγελιάκη 5.000, Αναστασία Ταμπουρατζή 5.000, Εμμανουήλ Ν. Αγγελιάκης 5.000, Ελένη Καμπάνη 10.000, Γεώργιος Μαζαράκης 5.000, Αριστείδης Ινιωτάκης 3.000, Βαγγέλης Τζανακάκης 5.000, Μάιρη Κοσσολάκη 5.000, Εμμανουήλ Μανετάκης 5.000, Αντώνιος Κοτσιφάκης 3.000, Νίκος Δ. Μανουσάκης 10.000, Πολύβιος Νοδαράκης 5.000, Μιρέλλα Παπαματθαϊάκη 5.000, Παπα- Γιάννης Μακράκης 10.000, Κώστας Εμμ. Βλαχάκης 5.000, Βασίλισσα Εμμ. Βλαχάκη 5.000, Εμμανουήλ Κουζαράκης 5.000, Δημήτριος Σπανιάκης 3.000, Πολυχρόνης Γ. Λουλάκης 10.000, Ιωάννης Ξηρουχάκης 5.000.